

**REPUBLIKA HRVATSKA  
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA**

---

**NACRT**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O  
OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU I ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI  
STRANACA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

---

**ZAGREB, travanj 2017.**

# **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU I ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI STRANACA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

## **I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

## **II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**

Obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita stranaca u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 80/2013. – u daljnjem tekstu: Zakon). Zakon sadrži odredbe vezane uz obvezno zdravstveno osiguranje stranaca s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: stranac na stalnom boravku) i stranaca koji imaju odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: stranac na privremenom boravku), te zdravstvenoj zaštiti stranaca koji se nisu obvezni zdravstveno osigurati u Republici Hrvatskoj kao i odredbe kojima se sredstva za zdravstvenu zaštitu stranaca osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Zakonom je preuzeta Direktiva 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti (SL L 88, 4. 2011. – u daljnjem tekstu: Direktiva 2011/24/EU), te je propisano da je Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje nacionalna kontaktna točka za pružanje informacija strancima koji su zdravstveno osigurani u drugim državama članicama Europske unije o korištenju zdravstvene zaštite kod ugovornih subjekata Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje kao i kod privatnih provoditelja zdravstvene zaštite koji nisu u ugovornom odnosu sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

Zakonom je propisano da su se na obvezno zdravstveno osiguranje obvezni osigurati stranci s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj, državljani drugih država članica Europske unije koji u Republici Hrvatskoj imaju odobren privremeni boravak pod uvjetom da nisu obvezno zdravstveno osigurani u jednoj od država članica te državljanima države članice koja nije nadležna država (trećih država) s odobrenim privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj, ako propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju, odnosno posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Republika Hrvatska osigurava u državnom proračunu sredstva za zdravstvenu zaštitu za tražitelja azila, stranca pod privremenom zaštitom, azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom te članovima njihovih obitelji ako im zdravstveno osiguranje ili zdravstvena zaštita nije osigurana po drugoj osnovi, maloljetnom strancu koji se zatekne u Republici Hrvatskoj bez roditelji skrbi, odnosno bez pratnje roditelja ili druge osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu, stranca koji boravi u Republici Hrvatskoj na poziv njezinih tijela državne vlasti, stranca koji je obolio od kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica ili trbušnog tifusa te

stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj (stranca u prihvatnom centru za strance, stranca na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i stranca kojem je određen rok za povratak u zemlju njegova državljanstva, odnosno u zemlju iz koje je došao).

S obzirom da se ovim zakonskim prijedlogom regulira prijava, način i standardi ostvarivanja prava na zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu stranaca, ovim se izmjenama i dopunama važećeg Zakona nastoje ukloniti određeni nedostaci uočeni tijekom njegove provedbe. Ovim zakonskim prijedlogom također se obavlja terminološko usklađivanje s nacionalnim zakonodavstvom kao i potpuno usklađivanje s propisima Europske unije.

Zbog potrebe usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s propisima Europske unije na području zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite stranaca ovim se zakonskim prijedlogom:

- propisuje se da će državljanin države članice Europske unije kojem je odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, a koji posjeduje dokaz o privatnom zdravstvenom osiguranju biti oslobođen prijave na obvezno zdravstveno osiguranje i plaćanja doprinosa, imajući u vidu Direktivu 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice
- važeći se Zakon u potpunosti usklađuje s Direktivom 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite u dijelu opsega zdravstvene zaštite.

Također, radi otklanjanja spomenutih nedostataka predloženim Zakonom:

- uređuje se pitanje postupka ostvarivanja prava na punu zdravstvenu zaštitu azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom te članova njihovih obitelji
- navode se kategorije stranaca – djece i stranaca – žrtava trgovanja ljudima kojima se sredstva za zdravstvenu zaštitu osiguravaju u državnom proračunu
- preciznije se definiraju stranci koji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj.

Donošenjem ovoga Zakona omogućit će se ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu državljaninu države članice Europske unije kojem je odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, a koji posjeduje dokaz o privatnom zdravstvenom osiguranju na način kako je propisano Direktivom 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice.

Nadalje, donošenjem ovoga Zakona te uspostavom zakonskog okvira za donošenje podzakonskih propisa, tražitelju međunarodne zaštite, azilantu, strancu pod supsidijarnom zaštitom te članovima njihovih obitelji kao i maloljetnom djetetu koji se zatekne u Republici Hrvatskoj bez roditeljske skrbi, odnosno bez pratnje roditelja ili druge osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu, osigurat će se kontinuirana i dostupna zdravstvena zaštita.

Ujedno je ovim zakonskim prijedlogom izvršeno terminološko usklađivanje Zakona sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 70/2015) u dijelu koji se odnosi na tražitelje međunarodne zaštite.

### **III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA**

Sredstva za provedbu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo zdravstva osiguralo je u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu u iznosu od 900.000,00 kuna, a u projekcijama za 2018. i 2019. godinu na razdjelu 096, Glava 05 – Ministarstvo zdravstva, na aktivnosti A 793007 – Zdravstvena zaštita stranaca, za svaku godinu po 900.000,00 kuna.

# **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU I ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI STRANACA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

## **Članak 1.**

U Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 80/2013) iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

### **„Članak 1.a**

Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

- 1) *tražitelj međunarodne zaštite* je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu do izvršnosti odluke o zahtjevu. Iznimno, tražitelj može biti i državljanin države članice Europske unije kada je to propisano odredbama Protokola 24. Ugovora iz Lisabona
- 2) *azilant* je izbjeglica u smislu Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine kojoj je priznat azil
- 3) *stranac pod supsidijarnom zaštitom* je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je priznata supsidijarna zaštita
- 4) *stranac pod privremenom zaštitom* je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je odobrena zaštita
- 5) *ranjive skupine* su osobe lišene poslovne sposobnosti, djeca, djeca bez pratnje, starije i nemoćne osobe, teško bolesne osobe, osobe s invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji s maloljetnom djecom, osobe s duševnim smetnjama te žrtve trgovanja ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog psihičkog, fizičkog i spolnog nasilja, kao što su žrtve sakaćenja ženskih spolnih organa
- 6) *dijete* je tražitelj, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom mlađi od 18 godina
- 7) *dijete bez pratnje* je državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađa od osamnaest godina, koja je ušla u Republiku Hrvatsku bez pratnje odrasle osobe odgovorne za njega u smislu roditeljske skrbi sukladno zakonodavstvu Republike Hrvatske, sve dok se ne stavi pod skrb takve osobe, a uključuje i djecu koja su ostala bez pratnje nakon što su ušla u Republiku Hrvatsku
- 8) *članom obitelji* tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom smatra se:
  - bračni ili izvanbračni drug prema propisima Republike Hrvatske, kao i osobe koje su u zajednici, koja se prema propisima Republike Hrvatske može smatrati životnim partnerstvom ili neformalnim životnim partnerstvom
  - maloljetno zajedničko dijete bračnih i izvanbračnih drugova; njihovo zajedničko maloljetno posvojeno dijete; maloljetno dijete i maloljetno posvojeno dijete bračnog, izvanbračnog druga ili životnog partnera koji ostvaruje roditeljsku skrb o djetetu
  - punoljetna nevjenčana djeca tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom koja zbog svog zdravstvenog stanja nisu u mogućnosti brinuti se za svoje potrebe

– roditelj ili drugi zakonski zastupnik djeteta

– srodnik prvog stupnja u ravnoj uzlaznoj lozi s kojim je živio u zajedničkom kućanstvu, ako se utvrdi da je ovisan o skrbi tražitelja, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom.“.

## **Članak 2.**

Članak 2. mijenja se i glasi:

„Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

1. Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7. 8. 2001.)

2. Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 29. 4. 2004.)

3. Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24. 12. 2008.)

4. Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20. 12. 2011.)

5. Direktiva 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti (SL L 88, 4. 4. 2011.) – u daljnjem tekstu: Direktiva 2011/24/EU

6. Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. godine o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (SL L 180, 29. 6. 2013.).“.

## **Članak 3.**

Članak 4. mijenja se i glasi:

(1) Na obvezno zdravstveno osiguranje obvezni su se osigurati stranci s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: stranac na stalnom boravku), državljani drugih država članica Europske unije (u daljnjem tekstu: države članice) koji imaju odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: stranac na privremenom boravku), pod uvjetom da nisu obvezno zdravstveno osigurani u jednoj od država članica i

državljeni države koja nije država članica Europske unije (u daljnjem tekstu: treća država) na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj, ako propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju, odnosno posebnim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Strancima iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se prava i obveze iz obveznoga zdravstvenog osiguranja na načelima uzajamnosti, solidarnosti i jednakosti, na način i pod uvjetima utvrđenim propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, ovim Zakonom te propisima donesenim na temelju tih zakona.

#### **Članak 4.**

Članak 6. mijenja se i glasi:

„(1) Stranac na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona, neovisno o svrsi odobrenja privremenog boravka, a kojem pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ili zdravstvena zaštita nije osigurana po drugoj osnovi, obavezan je podnijeti prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje područnoj službi Zavoda, nadležnoj prema mjestu njegovog boravka u roku od osam dana od dana odobrenog privremenog boravka, odnosno od dana izvršnosti odluke iz stavka 6. ovoga članka te je obveznik plaćanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u skladu s posebnim zakonom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje nije u obvezi podnijeti stranac na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj koji boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu srednjoškolskog obrazovanja i studiranja koji posjeduje dokaz o osiguranju rizika korištenja zdravstvene zaštite za vrijeme privremenog boravka u Republici Hrvatskoj, te je obavezan sam snositi troškove korištenja zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno kod zdravstvenog radnika privatne prakse ili drugog provoditelja zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj.

(3) Za stranca – dijete na privremenom boravku i za stranca koji je navršio 18 godina života, a redoviti je učenik srednjoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, obveznik plaćanja doprinosa je roditelj, skrbnik, odnosno druga pravna ili fizička osoba koja skrbi o djetetu ili na čiji poziv dijete boravi u Republici Hrvatskoj.

(4) Iznimno, za stranca - dijete kojemu je odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj iz humanitarnih razloga, a koje je žrtva trgovanja ljudima, odnosno ako je maloljetnik koji je napušten ili je žrtva organiziranog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje, troškovi zdravstvene zaštite isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravstvo.

(5) Nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja obvezna je obavijestiti ministarstvo nadležno za zdravstvo da je strancu iz stavka 4. ovoga članka odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od dana izvršnosti odluke o odobrenom privremenom boravku.

(6) Nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja obvezna je obavijestiti Zavod da je strancu iz stavka 1. ovoga članka odobren privremeni boravak bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od dana izvršnosti odluke o odobrenom privremenom boravku.

(7) Zavod je obavezan dostaviti obavijest o utvrđenom statusu osigurane osobe strancu iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu financija – Poreznoj upravi nadležnoj prema mjestu njegova boravka bez odgode.

(8) Iznimno, prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje stranca kojemu je privremeni boravak u Republici Hrvatskoj odobren u svrhu srednjoškolskog obrazovanja, studiranja, specijalizacije ili znanstvenoga istraživanja kao stipendistu tijela državne vlasti Republike Hrvatske, tijela jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, udruge ili druge pravne ili fizičke osobe, podnosi davatelj stipendije i obveznik je uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, ako ugovorom o stipendiji nije određeno drukčije.

(9) Prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje nisu obvezni podnijeti stranci na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj u svrhu studiranja, ako dolaze na temelju programa mobilnosti mladih, okvirnih ugovora o razmjeni studenata, međusveučilišnih sporazuma te ostalih programa i inicijativa koje provodi tijelo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti, ako je zdravstveno osiguranje obuhvaćeno navedenim programima.

(10) Prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje nisu obvezni podnijeti stranci državljani države članice Europske unije kojima je odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, a koji posjeduju dokaz o sveobuhvatnom privatnom zdravstvenom osiguranju.“.

## **Članak 5.**

U članku 16. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Stranac koji se nije obavezan zdravstveno osigurati u skladu s ovim Zakonom ima pravo na zdravstvenu zaštitu koju ostvaruje na način, pod uvjetima i u opsegu utvrđenom ovim Zakonom, Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju.“.

## **Članak 6.**

U članku 17. podstavak 3. mijenja se i glasi:

„- tražitelj međunarodne zaštite,“.

## **Članak 7.**

U članku 19. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. tražitelja međunarodne zaštite,“.

Točka 7. mijenja se i glasi:

„7. stranca - žrtve trgovanja ljudima, stranca maloljetnika koji je napušten ili je žrtva organiziranog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje,“.

Točka 10. mijenja se i glasi:

„10. stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj i za kojeg je donesena odluka u vezi povratka.“.

### **Članak 8.**

Naslov iznad članka 20. i članak 20. mijenjaju se i glase:

*„1. Tražitelj međunarodne zaštite i stranac pod privremenom zaštitom*

(1) Tražitelj međunarodne zaštite ima pravo na hitnu medicinsku pomoć iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona i prijeko potrebno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja.

(2) Tražitelj međunarodne zaštite ima pravo na prvi zdravstveni pregled.

(3) Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na hitnu medicinsku pomoć iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona a za ranjive skupine odgovarajuću medicinsku i drugu pomoć.

(4) Tražitelju međunarodne zaštite i strancu pod privremenom zaštitom kojem su potrebna posebna prihvatna i/ili postupovna jamstva, osobito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili spolnog nasilja pružit će se odgovarajuća zdravstvena zaštita.

(5) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravstvo.

(6) Standarde zdravstvene zaštite iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka utvrdit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.“.

### **Članak 9.**

U članku 21. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Način ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu stranca iz stavka 1. ovoga članka uredit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.“.

### **Članak 10.**

Naslov iznad članka 22. i članak 22. mijenja se i glasi:

*„3. Dijete bez pratnje*

(1) Dijete bez pratnje ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu u istom opsegu kao osigurana osoba iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(2) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavaka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravstvo.“

### **Članak 11.**

Članak 24. mijenja se i glasi:

„(1) Stranac iz članka 19. stavka 1. točke 10. ovoga Zakona ima pravo na hitnu medicinsku pomoć iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona i prijeko potrebno liječenje.

(2) Troškove zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka snosi stranac osim ako iste nije moguće naplatiti u skladu s odredbama ovoga Zakona, u kojem slučaju se troškovi isplaćuju iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravstvo.

(3) Način pružanja zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka uredit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.“

### **Članak 12.**

Iza članka 24. dodaje se članak 24.a s naslovom iznad njega koji glasi:

*„6. Stranac - žrtva trgovanja ljudima*

#### **Članak 24.a**

Stranac - žrtva trgovanja ljudima iz točke 7. stavka 1. izmijenjenog članka 19. ovoga Zakona ima pravo na hitnu medicinsku pomoć.“.

### **Članak 13.**

U naslovu iznad članka 25. brojka: „6.“ zamjenjuje se s brojkom: „7.“.

### **Članak 14.**

U članku 34. riječi: „iz članka 5. stavaka 2., 6. i 10.“ zamjenjuju se riječima: „iz članka 5. stavka 2. i članka 6. stavka 1., 3. i 8. i članka 10.“.

### **Članak 15.**

U cijelom tekstu Zakona riječi: „ministar nadležan za zdravlje“ zamjenjuju se riječima: „ministar nadležan za zdravstvo“, a riječi: „ministarstvo nadležno za zdravlje“ zamjenjuju se riječima: „ministarstvo nadležno za zdravstvo“.

## **PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Članak 16.**

Ministar nadležan za zdravstvo donijet će pravilnike iz članka 8., 9. i 11. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

#### **Članak 17.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

## **OBRAZLOŽENJE**

### **Uz članak 1.**

Važeći Zakon dopunjuje se pojmovnikom sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 70/15).

### **Uz članak 2.**

Ovaj članak sadrži akte Europske unije s kojima se potpuno usklađuje Zakon.

### **Uz članak 3.**

Ovim člankom određuju se stranci koji su se obvezni osigurati na obvezno zdravstveno osiguranje u Republici Hrvatskoj.

Na obvezno zdravstveno osiguranje obvezni su se osigurati stranci s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj, državljani drugih država članica Europske unije koji imaju odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da nisu obvezno zdravstveno osigurani u jednoj od država članica i državljani države koja nije država članica Europske unije na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj, ako propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju, odnosno posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Navedenim strancima osiguravaju se prava i obveze iz obveznoga zdravstvenog osiguranja na načelima uzajamnosti, solidarnosti i jednakosti, na način i pod uvjetima utvrđenim propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, ovim Zakonom te propisima donesenim na temelju tih zakona.

### **Uz članak 4.**

Ovim se člankom propisuju slučajevi kada se iznimno osiguravaju sredstva u državnom proračunu za stranca - dijete do navršene 18. godine života kojemu je odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj iz humanitarnih razloga, a koje je žrtva trgovanja ljudima odnosno ako je maloljetnik koji je napušten ili je žrtva organiziranog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje.

Također, propisuje se iznimka koja se odnosi na strance državljane države članice Europske unije kojima je odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj te koji posjeduju dokaz o sveobuhvatnom privatnom zdravstvenom osiguranju, u smislu da nisu obvezni podnijeti prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje.

### **Uz članak 5.**

Uređuje se da stranac koji se nije obvezan zdravstveno osigurati u skladu s ovim Zakonom ima pravo na zdravstvenu zaštitu koju ostvaruje na način, pod uvjetima i u opsegu utvrđenom ovim Zakonom, Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju.

#### **Uz članak 6. – 7.**

U ovim člancima izvršeno je terminološko usklađivanje važećeg Zakona s odredbama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 70/2015) te definiranje stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj sukladno važećem Zakonu o strancima.

#### **Uz članak 8.**

Ovim se člankom uz terminološko usklađivanje važećeg Zakona s odredbama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti utvrđuju standardi zdravstvene zaštite tražitelja međunarodne zaštite i stranca pod privremenom zaštitom a osobito žrtvama mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, fizičkog ili spolnog nasilja Uređuje se da se troškovi zdravstvene zaštite za te osobe isplaćuju iz državnog proračuna Republike Hrvatske, a standarde zdravstvene zaštite utvrdit će pravilnikom ministar nadležan za zdravstvo.

#### **Uz članak 9.**

Ovim člankom utvrđuje se pravna osnova za donošenje podzakonskog propisa kojim će biti utvrđen način ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom te članova njihovih obitelji.

#### **Uz članak 10.**

Navedeni se članak terminološki usklađuje s važećim Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 70/2015).

#### **Uz članak 11.**

Ovim se člankom uređuje zdravstvena zaštita stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj.

#### **Uz članak 12.**

Ovim se člankom uređuje pitanje zdravstvene zaštite za strance – žrtve trgovanja ljudima te se uređuje da imaju pravo na hitnu medicinsku pomoć.

#### **Uz članak 13.**

Nomotehničko usklađenje vezano uz dodani članak 24.a i naslov iznad toga članka.

#### **Uz članak 14.**

Preciznije uređenje prekršajne odredbe.

#### **Uz članak 15.**

Ovim se člankom mijenjaju skraćeni pojmovni sklopovi.

**Uz članak 16.**

Ovim člankom propisuju se rokovi za donošenje podzakonskih propisa iz ovoga Zakona.

**Uz članak 17.**

Ovim člankom određuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

## **ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

### **Članak 2.**

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti (SL L 88, 4. 4. 2011.) – u daljnjem tekstu: Direktiva 2011/24/EU.

### **Članak 4.**

(1) Na obvezno zdravstveno osiguranje obvezni su se osigurati stranci s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: stranac na stalnom boravku), državljani drugih država članica Europske unije (u daljnjem tekstu: države članice) koji imaju odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: stranac na privremenom boravku), pod uvjetom da nisu obvezno zdravstveno osigurani u jednoj od država članica i državljani države koja nije država članica Europske unije (u daljnjem tekstu: treća država) na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj, ako Uredbom (EZ) br. 883/2004, kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) br. 1124/2012, međunarodnim ugovorom, odnosno posebnim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Strancima iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se prava i obveze iz obveznoga zdravstvenog osiguranja na načelima uzajamnosti, solidarnosti i jednakosti, na način i pod uvjetima utvrđenim propisima Europske unije, Direktivom 2011/24/EU, Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, ovim Zakonom te propisima donesenim na temelju tih zakona.

### **Članak 6.**

(1) Stranac na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona, neovisno o svrsi odobrenja privremenog boravka, a kojem pravo na obvezno zdravstveno osiguranje ili zdravstvena zaštita nije osigurana po drugoj osnovi, obavezan je podnijeti prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje područnoj službi Zavoda, nadležnoj prema mjestu njegovog boravka u roku od osam dana od dana odobrenog privremenog boravka, odnosno od dana izvršnosti odluke iz stavka 4. ovoga članka te je obveznik plaćanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u skladu s posebnim zakonom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje nije u obvezi podnijeti stranac na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj koji boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu srednjoškolskog obrazovanja i studiranja koji posjeduje dokaz o osiguranju rizika korištenja zdravstvene zaštite za vrijeme privremenog boravka u Republici Hrvatskoj, te je obavezan sam snositi troškove korištenja zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno kod zdravstvenog radnika privatne prakse ili drugog provoditelja zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj.

(3) Za stranca – dijete do navršene 18. godine života na privremenom boravku, obveznik plaćanja doprinosa je roditelj, skrbnik, odnosno druga pravna ili fizička osoba koja skrbi o djetetu ili na čiji poziv dijete boravi u Republici Hrvatskoj.

(4) Nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja obvezna je obavijestiti Zavod da je strancu iz stavka 1. ovoga članka odobren privremeni boravak bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od dana izvršnosti odluke o odobrenom privremenom boravku.

(5) Zavod je obavezan dostaviti obavijest o utvrđenom statusu osigurane osobe strancu iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu financija – Poreznoj upravi nadležnoj prema mjestu njegova boravka bez odgode.

(6) Iznimno, prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje stranca kojemu je privremeni boravak u Republici Hrvatskoj odobren u svrhu srednjoškolskog obrazovanja, studiranja, specijalizacije ili znanstvenoga istraživanja kao stipendistu tijela državne vlasti Republike Hrvatske, tijela jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, udruge ili druge pravne ili fizičke osobe, podnosi davatelj stipendije i obveznik je uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, ako ugovorom o stipendiji nije određeno drukčije.

(7) Prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje nisu obvezni podnijeti stranci na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj u svrhu studiranja, ako dolaze na temelju programa mobilnosti mladih, okvirnih ugovora o razmjeni studenata, međusveučilišnih sporazuma te ostalih programa i inicijativa koje provodi tijelo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti, ako je zdravstveno osiguranje obuhvaćeno navedenim programima.

#### **Članak 16.**

(1) Stranac koji se nije obvezan zdravstveno osigurati u skladu s ovim Zakonom ima pravo na zdravstvenu zaštitu koju ostvaruje na način, pod uvjetima i u opsegu utvrđenom ovim Zakonom, Direktivom 2011/24/EU, propisima Europske unije i međunarodnim ugovorom.

(2) Prije korištenja zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno kod zdravstvenog radnika privatne prakse ili drugih provoditelja zdravstvene zaštite, stranac dokazuje svoj status dokumentom izdanim od strane policijske uprave, odnosno policijske postaje.

#### **Članak 17.**

Stranac koji može ostvariti zdravstvenu zaštitu u Republici Hrvatskoj je:

- stranac na kratkotrajnom boravku,
- stranac na privremenom boravku koji nije obvezno zdravstveno osiguran u skladu s ovim Zakonom,
- tražitelj azila,
- stranac pod privremenom zaštitom,
- azilant,
- stranac – član obitelji azilanta,
- stranac pod supsidijarnom zaštitom,

- stranac – član obitelji stranca pod supsidijarnom zaštitom,
- stranac koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj.

### **Članak 19.**

(1) Republika Hrvatska osigurava u državnom proračunu sredstva za zdravstvenu zaštitu:

1. tražitelja azila,
2. stranca pod privremenom zaštitom,
3. azilanta,
4. stranca – člana obitelji azilanta, ako mu obvezno zdravstveno osiguranje ili zdravstvena zaštita nije osigurana po drugoj osnovi,
5. stranca pod supsidijarnom zaštitom,
6. stranca – člana obitelji stranca pod supsidijarnom zaštitom, ako mu obvezno zdravstveno osiguranje ili zdravstvena zaštita nije osigurana po drugoj osnovi,
7. maloljetnog stranca koji se zatekne u Republici Hrvatskoj bez roditeljske skrbi, odnosno bez pratnje roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu,
8. stranca koji boravi u Republici Hrvatskoj na poziv njezinih tijela državne vlasti,
9. stranca koji je obolio od kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica ili trbušnog tifusa,
10. stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a smješten je u prihvatnom centru ili mu je prisilno udaljenje privremeno odgođeno ili mu je određen rok za povratak.

(2) Strancima iz stavka 1. točaka 1. do 6. ovoga članka sredstva za zdravstvenu zaštitu neće se osigurati iz državnog proračuna Republike Hrvatske ako im je obvezno zdravstveno osiguranje ili zdravstvena zaštita osigurana po drugoj osnovi.

(3) Osim za osobe iz stavka 1. ovoga članka, iz sredstava državnog proračuna osiguravaju se i sredstva za plaćanje troškova hitne medicinske pomoći iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona pružene strancu koji je bio obavezan platiti troškove te zdravstvene zaštite, a od kojeg nije moguće naplatiti troškove u rokovima propisanim ovim Zakonom, odnosno uopće ih nije moguće naplatiti.

(4) Iz sredstava proračuna jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave osiguravaju se sredstva za zdravstvenu zaštitu stranaca koji u Republici Hrvatskoj borave na poziv njezinih tijela.

#### *1. Tražitelj azila i stranac pod privremenom zaštitom*

### **Članak 20.**

(1) Tražitelj azila i stranac pod privremenom zaštitom imaju pravo na hitnu medicinsku pomoć iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Tražitelju azila koji je bio izložen mučenju, silovanju ili drugim teškim oblicima nasilja, kao i tražitelju azila sa specifičnim zdravstvenim potrebama pružit će se potrebna zdravstvena zaštita vezana za specifično zdravstveno stanje, odnosno posljedice prouzročene navedenim djelima.

(3) Opseg prava na zdravstvenu zaštitu iz stavka 2. ovoga članka utvrdit će pravilnikom ministar nadležan za zdravlje, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za unutarnje poslove.

(4) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavaka 1. i 2. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravlje.

### **Članak 21.**

(1) Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom te stranac – član obitelji azilanta ili stranca pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u istom opsegu kao osigurana osoba iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(2) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravlje.

### *3. Maloljetni stranac bez roditeljske skrbi*

### **Članak 22.**

(1) Maloljetni stranac koji se zatekne na teritoriju Republike Hrvatske bez roditeljske skrbi, odnosno bez pratnje roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu u istom opsegu kao osigurana osoba iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(2) Troškovi zdravstvene zaštite iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna s pozicije ministarstva nadležnog za zdravlje.

### **Članak 24.**

(1) Stranac iz članka 19. stavka 1. točke 10. ovoga Zakona koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ima pravo na hitnu medicinsku pomoć iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Strancu kojem je određen rok za povratak u zemlju njegova državljanstva, odnosno u zemlju iz koje je došao, osigurava se zdravstvena zaštita iz stavka 1. ovoga članka tijekom trajanja toga roka.

(3) Troškove zdravstvene zaštite iz stavaka 1. i 2. ovoga članka snosi stranac osim ako iste nije moguće naplatiti u skladu s odredbama ovoga Zakona, u kojem slučaju se troškovi isplaćuju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za zdravlje.

## *6. Hitna medicinska pomoć*

### **Članak 25.**

Strancu koji nije obvezno zdravstveno osiguran ili mu se zdravstvena zaštita ne osigurava u skladu s propisima Europske unije ili međunarodnim ugovorom, osigurava se hitna medicinska pomoć, uključujući i hitni prijevoz u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu te zdravstveno zbrinjavanje za vrijeme prijevoza, koji su nužni u otklanjanju neposredne opasnosti za život i zdravlje, prema standardu prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

### **Članak 34.**

Novčanom kaznom u iznosu od 8.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranac iz članka 5. stavaka 2., 6. i 10. ovoga Zakona koji ne podnese prijavu na obvezno zdravstveno osiguranje ili zakasni s prijavom.